

Jak kvete líska

10

CÍL:

- Utváření ohleduplného vztahu k přírodě, podpora zájmu o přírodu a její pozorování.
- Seznámení se změnami přírody v jarním období.
- Osvojení dovedností k využívání smyslů při pozorování přírody.
- Osvojení vědomostí o lísce.

MOTIVACE:

Dětem nestačí o úctě k přírodě vyprávět, ale měly by se jí naučit prostřednictvím prožitků a kontaktů s ní. Motivační vycházka do přírody, na které budou žáci pozorovat větvičky stromů nebo keřů, pokusí se určit, ve kterých pupenech jsou schovány listy, kde jsou schovány květy. Během cesty je vedeme k naslouchání zvuků a hlasů přírody, například zpěv ptáků.

CÍLOVÁ SKUPINA:

žáci MŠ, ZŠ, 1.–5. ročník

DOBA TRVÁNÍ:

1 i více hodin

MÍSTO:

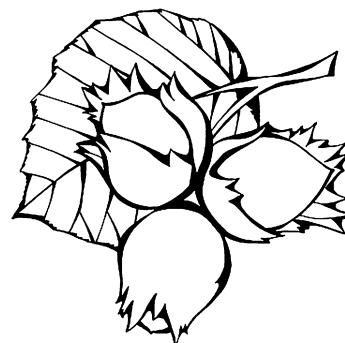
školní zahrada, park, les

POMŮCKY:

bílý papír na pyl z lísky, školní fotoaparát k dokumentaci, sáčky na další zajímavé přírodniny (šišky, mech, lišejník atd.), krabičkové i obyčejné lupy

METODY A FORMY PRÁCE:

- motivační rozhovor
- práce s obrazovým materiálem
- vycházka
- pozorování přírodnin
- poslech zvuků v přírodě
- reflexe

POSTUP:

Příprava na vycházku

- Čteme motivační příběh z knihy „Jaro v mateřské škole“ (E. Opravilová, V. Gebhartová): Pohádka o kouzelných oříšcích.
- Vybereme a připravíme si smyslové hry, např. „Kdo to pípнул“
- Vyhledáme a připravíme si Hádanky a lidové pranostiky
Březen – za kamna vlezem.
Na svatého Řehoře (12. 3.) led plave do moře, čáp a vlaštovičky letí přes moře.
Na Hromnice (2. 2.) musí skřivánek vrznout, i kdyby měl zmrznout.
Na svatého Jiří (24. 4.), vylézají ze země hadi a štíři.
- Posloucháme zpěv ptáků na CD.
- Vyhledáme a připravíme si vhodné obrázky, např. květ lísky.
- Připravíme si jednoduchá pravidla pro pobyt venku, např. jaké zvolíme oblečení a obutí, jak se budeme svolávat, jak budou děti upozorňovat na zajímavosti, které objeví apod.

Realizace vycházky

- Na vycházce si žáci všimají různých změn v přírodě – zpěvu ptáků, prvních trav, pupenů na větvích, případně prvních květů, sněženek a bledulí.
- U keře lísky si mohou děti prohlédnout prašnickové květy jehnědy a květy pestíkové (používáme výrazy přiměřené úrovni chápání dětí). Oba druhy květů můžeme pozorovat jen brzy zjara, dokud jsou větve bezlisté.
- Ukázky květů můžeme vyhledat a vytisknout před vycházkou.
- Žáci se pokusí hádat, ze kterých květů se vyvinou plody, tedy lískové oříšky. Komu oříšky chutnají? Mají lískové oříšky doma? A proč?
- Na list papíru natřeseeme trochu pylu, aby si jej děti mohly prohlédnout.

45
min

MŠ

I. st.
ZŠ

- Pedagog zdůrazní, že pyl z jehněd lísky slouží včelám jako jejich první pastva po dlouhé zimě. Není proto vhodné lámat větvičky do vázy. Stejně je tomu i u vrby jívy (lidově kočiček).
- Necháme dětem prostor a čas poslouchat skutečný zpěv ptáků se zavřenými očima.
- Všimáme si všech změn v přírodě. Požádáme děti, aby je samy hledaly a upozorňovaly ostatní. Povídáme si o nich.
- Rovněž budeme upozorňovat na to, co do přírody nepatří a co jí škodí.

Další aktivity:

- V následných hodinách mohou děti výtvarně znázornit svá pozorování. Mohou psát příběhy jara, vést si záznamy apod. Vše co podnítl zájem o pravidelné pozorování přírody a pobyt v přírodě je vítané.

REFLEXE:

- Co jste zajímavého viděli a slyšeli?
- Co nového jste se naučili?
- Dokážete nakreslit květy lísky?
- Komu slouží k potravě pyl z lísky?
- Jakou má pyl barvu?
- Jaké má líska plody a komu chutnají?

TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:

- **Základní podmínky života** – propojenost složek prostředí, ekologické souvislosti (např. líska - zdroj výživy pro včely).

ROZVÍJENÉ KOMPETENCE:**ŽÁK**

- osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, vnímá, že svět je pestrobarevný, má svůj řád,
- všimá si změn ve svém okolí v souvislosti se změnou ročních období,
- porozumí, že lidskou činností můžeme přírodě škodit a tyto činnosti popíše,
- chápe základní ekologické souvislosti a význam péče o životní prostředí, přemýšlí nad vlastními možnostmi jak pečovat o životní prostředí.

MŠ

I. st.
ZŠ